

Den 9. september 2021 - Sønderborg

Hjertestien i Sønderborg.

I hjertet af Sønderborg By finder man denne 5-6 km. lange vandrerute, som starter her og slutter her ved Kirketorget. Ruten fører os forbi parker og kvarterer fra forskellige tidsperioder, og forbi skulpturer i diverse stilarter.

Stien går ad store trappeanlæg i byen, men vi tilpasser tempoet, så alle kan være med.

Her på kirketorget står Thomas Havnings store mindesmærke fra 1923 med navne på de 192 Sønderborg borgere, der døde i 1. Verdenskrig.

Vi står ved Sct. Marie Kirke, og vi vil naturligvis udnytte muligheden for at se kirken.

Man ved ikke, hvor gammel kirken er, men man har fundet tegn på og rester fra 1300 tallet. Hertug Hans byggede kirken på ny omkring 1600-tallet, men det blev aldrig færdig. Pengene slap op. Kirken blev først bygget færdig i 1883, medens området var tysk. Den har fået en stor reovering i 1960 med flotte glasvægge og – mosaikker. Man kan se flere tegn på, at kirken har været både tysk og dansk.

Når vi starter vandreturen, skal vi ad en trappe op til Kirkealle, der er præget af kirkegårdens gamle lindetræer. Vi kommer til Sct. Marie Sogns Kirkegård. Her skal vi lægge mærke til det meget særprægede kapel.

Vi kommer lidt efter ind i et kvarter, der er præget af den tyske periode efter 1865. Her ligger i dag også den tyske børnehaven, den tyske privatskole og det tyske museum. Der er mange tyskere her i Danmark.

Mølledammen.

Søen her hedder Mølledammen. Søen er med rørskov og som en naturlig sø i byen.

Byens første plejehjem, de gamles hjem, blev bygget her i 1931. Hjemmet havde plads til 40 personer. Plejehjemmet er her stadig, og grænser ned til søen, og på plænen her står Poul Hansens lille nydelige bronzeskulptur, Børn.

Selv om stedet er gemt lidt af vejen, er det et centralt sted i Sønderborg.

Her er hvert år Sct. Hans fest med stort bål, og der deltager altid flere tusinde personer fra byen.

Her er også byens friluftscene med mange koncerter hen over sommeren. Byen arrangerer også 8 gange onsdagsmusik og underholdning i juli og august måned, som vi også har på friluftsscenen i Esbjerg.

KFUM Spejderne har deres imponerende tilholdssted her ved søen.

På vores videre vandring herfra kommer vi forbi Søren Møllers moderne skulptur, Knuden.

Kongevejsparken.

Vi kommer her til Kongevejsparken. Stedet er et historisk sted i Sønderborg. Her er nu en flot park. Parken eller en del af den stammer fra Hospitalshaven.

Her lå tidligere en hospital i 3 etager. Det blev bygget i tyskertiden og indviet i 1894. I starten var her 20 sengepladser, men det var ikke tilstrækkeligt, og det blev udvidet med en pavillon i haven med plads til 15 senge. Der var ingen fast overlæge på hospitalet, men de praktiserende læger behandlede selv deres patienter her. Hospitalet blev igen udvidet i 1910 med plads til 76 patienter. Efter 1. verdenskrig kom hospitalet på danske hænder og samarbejdede med Statshospitalet som fødselshospital. Det virkede sådan til 1975, hvor forholdene blev for primitive, og hele hospitalet blev nedrevet og området omdannet til park.

Inde i parken kommer vi forbi det gamle tyske fæstningsvold, Festung Sønderburg-Dybbel. I slutningen af 1860-erne anlægges en fæstning som led i de kystbefæstninger, der skulle sikre østersøkysterne. Anlægget blev anlagt både på Dybbølsiden og på Alssiden umiddelbart omkring byen. Der var i alt 5 skanser omkring Sønderborg, og vi kan se rester af 'en af dem her i parken.

Her fra Parken forsætter vi over i Ahlmanns kvarteret, som blev udlagt efter byens første byplan fra 1906. Her er datidens arbejderboliger i form af sammenbyggede rødstenshuse i 2 etager. På den anden side af gaden ligger rødstens murmesterboliger.

I området ligger Det Nordiske Kamgarnsspinderi, engang byens største arbejdsplads. Her er i muren ses et relief fra 1943 af V. Kvederis. Vi vil også vandre lidt ad den grønne kile. Her lå den gamle Mommarkbane, der blev nedlagt i 1962.

Ringriderpladsen og Stadion.

Vi kommer nu til området med stadion, sportsbaner og ikke mindst Ringriderpladsen. Her skal i henhold til lokalplanen også bygges en ny sportshal og flere parkeringspladser.

Ringridning er en stor aktivitet her i Sønderborg. Når konkurrencerne er afsluttet og ringriderkongen er fundet, skal der festes. Ringriderfesten er årets byfest i Sønderborg. Her afholdes bl. a. herre frokost for ca. 2000 deltagere, og det går ikke stille af. Pigerne sørger for servering, og det klarer de godt.

I forbindelse med festen er der optog gennem byen med mange forskellige orkestre og hundredevis af heste, hvor rytterne er iklædt flotte uniformer.

På stadion foregår aktiviteter som atletik og fodbold.

På vores videre vandring kommer vi til Kurhusskoven. Det er en lille lystskov, som blev plantet ved vandet uden for byen i 1877. Her blev i 1885 opført et kurhotel med både skov- og parkdel. Stedet blev opbygget i tyskertiden, og kurhotellet hed Wilhelsbad. Det er for længst revet ned. Området er nu park med tennisbaner og en lille campingplads.

Området støder ned til promenaden i Sønderborg bugten.

Sønderborg Lystbådehavn.

Sønderborg Lystbådehavn er med 650 bådepladser og ca. 12.000 gæstebådes anløb pr. år blandt de mest besøgte havne i Danmark. Det er ikke så mærkeligt. Beliggenheden her med kort afstand til Alssund, Flensborg Fjord og Det Fynske Øhav gør sejlads her fantastisk.

Farvandet ud for havnen er let at besejle. Vandet hedder Sønderborgbugt, og landet, vi kan se, er Broagerland.

Faciliteter på havnen er flotte og moderne. Her er indkøbsmuligheder, grillpladser og legepladser for børn. Man er tæt ved skov og strand, og badeforholdene er gode.

Herfra er det oplagt at vandre på en del af Gendarmeristien ad Strandpromenaden ind til Sønderborg. Det vil vi også gøre.

Strandpromenaden er ny renoveret for 2 år siden. Muren er forhøjet med tilpassede granitsten og ny top. Belægningen er ændret fra asfalt til flotte klinker. Promenaden er nu en af byens allerstørste attraktioner med udsigt til hav, slot og skibsfart samt bystranden, Fluepapiret.

Allerede 1. år blev belægningen beskadiget i en storm, og sidste efterår var det galt igen. Kommunen mener heldigvis nu, at de har styr på det. Strandpromenaden går herfra 900 m ind til Sønderborg Slot.

Strandpromenadens historie er gammel. Den blev etableret allerede i 1848. Her var dengang udstationeret en infanteribataljon, og for at beskæftige soldaterne, blev de sat at bygge promenaden til glæde for byens indbyggere.

Langs hele promenaden er der gode badeforhold. Her langs med vandet var tidligere ikke mindre end 4 badeanstalter, men der er nu kun den største tilbage. Den største er nu tilbage. Badeområdet har været ca. dobbelt så stort som det nuværende. Oprindelig bestod konstruktionen af 5 arme. De tre midterste var betonstøbt.

Det er dem, der er tilbage. Her var kiosk og billetsalg, og ofte flere hundrede gæster, men det var ikke lønsom.

Stedet er nu overdraget til Vikingerne, en Svømmeklub, som nu passer stedet.

Sønderborg Slot.

Sønderborg Slot ligger her flot ved indsejlingen til Sønderborg og Als. På slottet er spor fra flere tidsperioder, ses bl. a. i fangehullet, slotskirken og slotskøkkenet. Slottet fungerede også som fængsel for Kong Christian 2., og har også været residens for hertug Hans den Yngre, ham, der byggede kirken. Slottet er nu museum med udstillinger om områdets historie.

Slottet er et firefløjet anlæg omkring en indre slotsplads. Den tre etagers store slotsbygning er lavet i mursten og hviler på et fundament af store stenblokke. Den indre slotsplads er prydet med 3 slanke trappetårne.

Noget af slottets indvendige del er bevaret i sin oprindelige tilstand og bemærkelsesværdig er den 34 m lange riddersal og renæssancekapel. Fangehullerne er også tilgængelige. De ydre fæstningsværker omkring slottet er stort set fjernet.

Lidt historie. Omkring 1168 blev det sydlige Als hærget af Venderne, og Kong Valdemar den Store byggede slottet som værn mod dem. Slottet blev senere udbygget til en stærk middelalderborg, der skiftevis har været under danske konger og slesvigske hertugers besiddelse. Slottet har været en af rigets stærkeste borge, og blev derfor valgt til fængsel for den afsatte danske Kong Christian 2.. Kongen ankom til Sønderborg i 1532 og var indespærret her i 17 år. Han anbragtes i "det blå tårn". Som ledsagere fik han kun en dværg og et par kokke.

Slottet har en fantastisk historie, som er spændende at sætte sig ind i, og man kan bruge flere timer på at besøge slottet.

Vi vandrer videre i den gamle bydel og ned til havnefronten til Verdens Ende, som ligger ved den gamle havn og roklub.

Ny havnefront.

Området her er Sønderborgs nye bydel og ny havnefront.

Den store plads her foran Hotel Alsik hedder Bitte og Mads Clausens Plads. Den er prydet af et kunstværk, som alene trækker mange besøgende til byen. Kunstværket er udført af den internationale islandske kunstner Olafur Eliasson og er en gave fra Bitten og Mads Clausens fond til byen.

Olafur Eliassen kender mange af jer for det flotte kunstværk og bygningsværk, han lavede for Kirk-koncernen i Vejle, kaldes Fjordenhus. Den er bygget på havnen ud i Vejle fjord. Også et fantastisk kunstværk.

Skulpturen her består af seks store ringe, der er placeret, så både lystsejlere og publikum på pladsen får en ekstra oplevelse. Skulpturen hedder Tidscirkler.

Hotel Alsik.

Alsik åbnede i maj 2019. Hotellet er tegnet af Henning Larsen Architects, et verdensberømt arkitektfirma, og stedet er et markant vartegn for den nye bydel, som er under udvikling her i Sønderborg. Projektet er enestående og resultat af et samarbejde med den verdenskendte arkitekt Frank Gehry, som har designet det nye havnefront her.

Hotellet har 190 værelser og suiter, der alle er indrettet med nordisk design. Hotellet indeholder flere udsøgte restauranter, samt møde- og konference-faciliteter.

Med separat indgang og åben for alle, får Alsik også Danmarks største spa og wellness.

På 16. etage er der en udsigtsetage, Point of View, hvorfra man kan få en fantastisk udsigt over Sønderborg og Als i 64 m højde.

På syttende etage ligger restauranten "Syttende", hvor mesterkokken Jesper Koch residerer (kendt fra Masterchief). Restauranten har fornylig fået tildelt en Michelinstjerne.